

Oldambster boer en dichter DERK SIBOLT HOVINGA mörgen vieftig joar

Aan de Huningoaweg tussen Midwolle en Oostwold (Oldambt) staat de boerderij van D. S. Hovinga, 't woonhoes aan weg, korenschuur n en achteroet. Boerderij is van voader op zeun overgoan en Derk Sibolt, mörn vieftig joar, n swiegsoame kerel, holt op zien allaintjes teugels ien hannen.

Tot zover gain neis. Moar - n boer, dei ien zien stille oavend-uren aan 't dichten slaght, dat is wel wat biezunners. Benoam as zien gedichten het lezen en beleven weerd bennen.

En dat bennen ze! Hovinga heurt tot dat lutje handjevol, dat dichten ken en zuk d'r nait mit riemelderij ofmoakt. Hai beleeft wat, as e doags over 't laand lopt. Dat pot e bie hom op en op n gegeven ogenblik smit e 't er oet en den ligt dat haille wiede Oldambtster klaailand veur joe en oamen ie de boerengeest. Lees 't Oldambtster boeren-laid mor ais:

Onner zummerlichte lochten
mit heur witte wolkenvlochten
ligt mien gaaille korenlaand!

Boerderijen, hoge forten,
stoan as machtege konsorten
braidoet in de sunnebraand.

Grieze, glenne, open wegen
lopen liek as lichte vegen
tot aan poort van polderdiek.

In dei stille wiede kimmen
flustern doezend zaachte stemmen:
„Olle amt doe bist mien riek”.

Hier is Hovinga nait allain boer moar ook dichter, dei ien volle openhaid zien gemoud aan ons blootlegt. Hier zingt e zien boerengeluk oet en dat gebeurt hom nait zo slim voak. Hovinga is zelden zanger, doarveur is zien oard te gesloten.

Wat e den wel is? n Dreumer ien de goie zin van 't woord, n nuunder, dei 't laifst wat ien gehaimzinnege sferen touholt: op 't Uterdiek, bie Roggemouer, ien n haalfduustere boerenschuur, doar 't asmis spouken ken, kortom op dei ploatsen, doar mystiek ien lucht hangt.

As mysticus is Hovinga, as 't er op aan komt 't beste op dreef. Hai is wensteg noar n wereld zunner grenzen, noar n gedachtenveld zunner swetten en doar hoalt e hail wat oet, dat ie en ik nooit beleefd hemmen.

Zo in „Deel in duustern”, 5e strofe:

Moar in hörns en houken
van de grote deel,
flustern doar de spouken
oet vervrongen keel?

Zo stoan d'r ien zien bundel „Störm en Stilte” oetgeven bie Ceres ien Mepel, hail wat dreumgedichten, dei ainliks n apaart stee hemmen ien de meer nuchtere directie poëzie van onze moudertoaldichters.

Toch is 't nait aaltied stilte ien Hovinga's gedichten. Het störmst ook wel ais! En dat is te begriepen. Stille neturen zo as hai zitten wel ais aan kop tou vol en den mout er n oetbarsten komen. Den wait e mit zien woorden sums hoast gain road, den is 't net n langzaam oplaaden batterij, dei inens n schok te weeg brengt. Luster moar:

STÖRM (4 strofen)

In wilde voart
mit graauwe board
komt de störm
oet zien hörn.

D' onbedwongen
volle longen
barsten open
onder 't lopen.

Wild en enter
over twenter
veegde 't laand,
bezzem in haand.

Brolt en dundert,
rolt en klundert
mit zien broezen
rond de hoezen.

Tussen dei twei polen stilte en störm, dreum en hevig verlangen, beweegt zuk de dichter Hovinga, dei as boer wel mid-den ien 't haarde, zoakelke leven staat, moar dei dat ien zien poëzie boetenslut.

Dichter wezen bedudt veur Hovinga 't mainst dreumen en verlangen en — doar komt leste tied veuraal nog bie: denken over de zin van 't leven. Zien

deur en deur goie netuur brengt hom van de mystiek en het stille netuurbewondern noar 't godsdainstege, zunner dat er n domie aan te pas komt. Hai spint dat ien zien allaintjes veur zukzulf wel oet:

WOARHEN

De wolken, de winden vroagen nait
„Woar zaailen wie hèn?”
Ze denken en miemern nait:
„Ver is de kim en wat komt den?”
Ze jachten en drieven hoog over.

Moar ik dei allén
In dei roemte verloren ben
omdat ik nait mit heur
en oet miezulm kèn,
Heb in mie de vroege:
„Woarhèn?”

Zo tref wie op zien vieftegste joar n Oldambtster boer aan, dei aan 't zoakelke, 't stoffelke nait genog het, dei ien zien ainzoame stille uren doar boven oet wil, dei 't dichten neudeg het, om geestelk ien leven te bliieven.

As bie ain van ons Grunneger dichters het schrieven van gedichten, het miemern, dreumen en prakkezaaiern noodzaak is, en zo moar gain laifheberij zunner meer, den is dat zeker zo bie Hovinga.

Doarom, omreden zien poëzie ien wезen zuver is, hemmen enkele van zien vrunden besloten n keur oet zien waark van de leste joaren te doun en dei bundel oet te geven bie Van der Veen ien Winschoot.

Of doar belangstellen veur bestaat? Dat is n vroege, doar wie dichters nooit n antwoord op geven kennen. Hail veul mensen kennen zien gedichten oet de tidschriften „Dörp en Stad”, 't „Swieniegeltje”, oet 't olle en nou weer neie moandblad „Groningen” en oet de ainege joargang van de „Warf”.

Ik wait zeker, dat zien Warfgenoten, de leden van de Grunneger schrieverskring en de echte laifhebers van Grunneger poëzie zien neiste waark nait ongelezen liggen loaten op de stovvege stelloazie van n oetgever.

Doarveur is dizze boerenpoëzie te goud. Hou of Hovinga zuk wieder as dichter ontwikkeln zel, dat wait wie nait en hai zulf allermint. As talkens doarveur nait bedraigen, den gait e bie 't oller worren daiper plougen en hoger rekken as ien spindroaden van de haarst, hou zuver of dei op zukzulf ook wезen kennen.

't Liekt er op, dat noast zien netuurpoëzie ook de mens meer ien 't middelpunt van zien denken komt. Van 't lieden en strieden van mensen onner n kanner ken het klaai-Oldambt mitproaten.

Wie wesen onze vieftegjoarige Oldambtster dichter en boer Hovinga tou, dat hai ons dat ook nog ais mitbeleven let. En dat e doar nog roemschoots tied veur krigt.

Dichters bennen voak ainzoame neturen. Moar as zai 't menseelke om zuk tou zuiken en 't bovenmenseelke doarbie, den bliieven ze as ainzoame nait allain stoan. Den wacht heur n riek leven, dat wie Derk Sibolt van haarten gunnen.

JAN BOER.